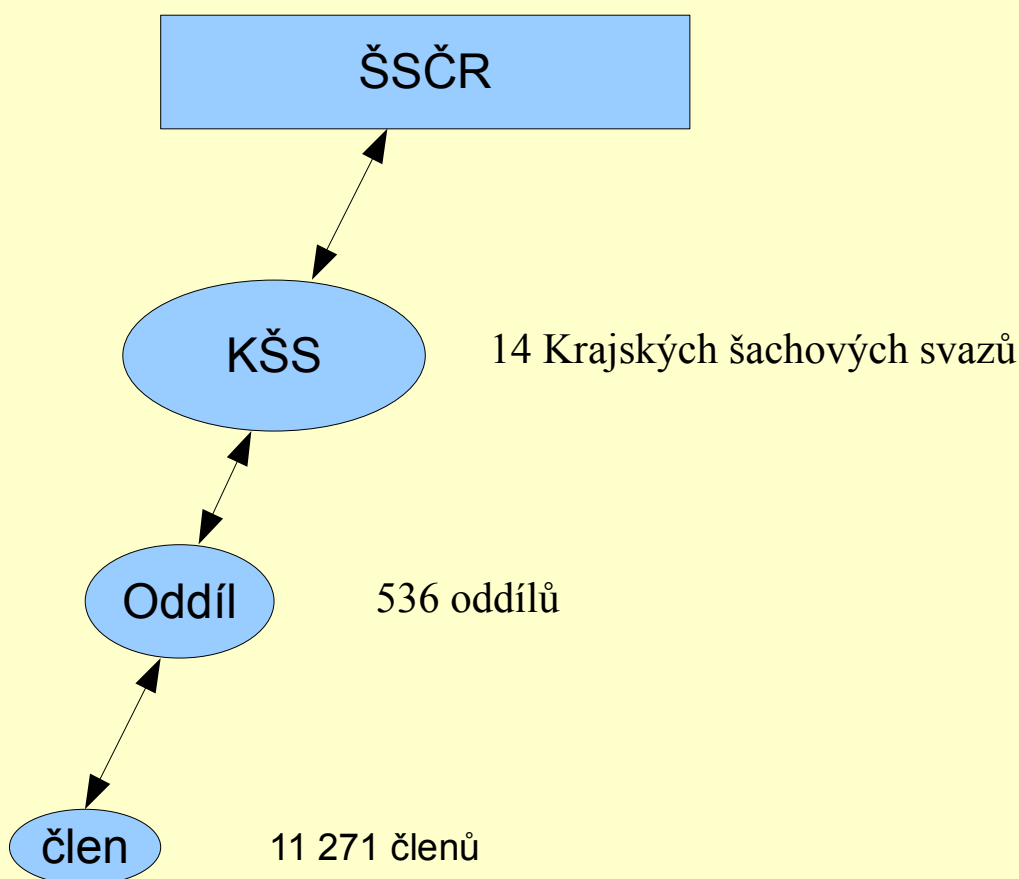

Obsah:

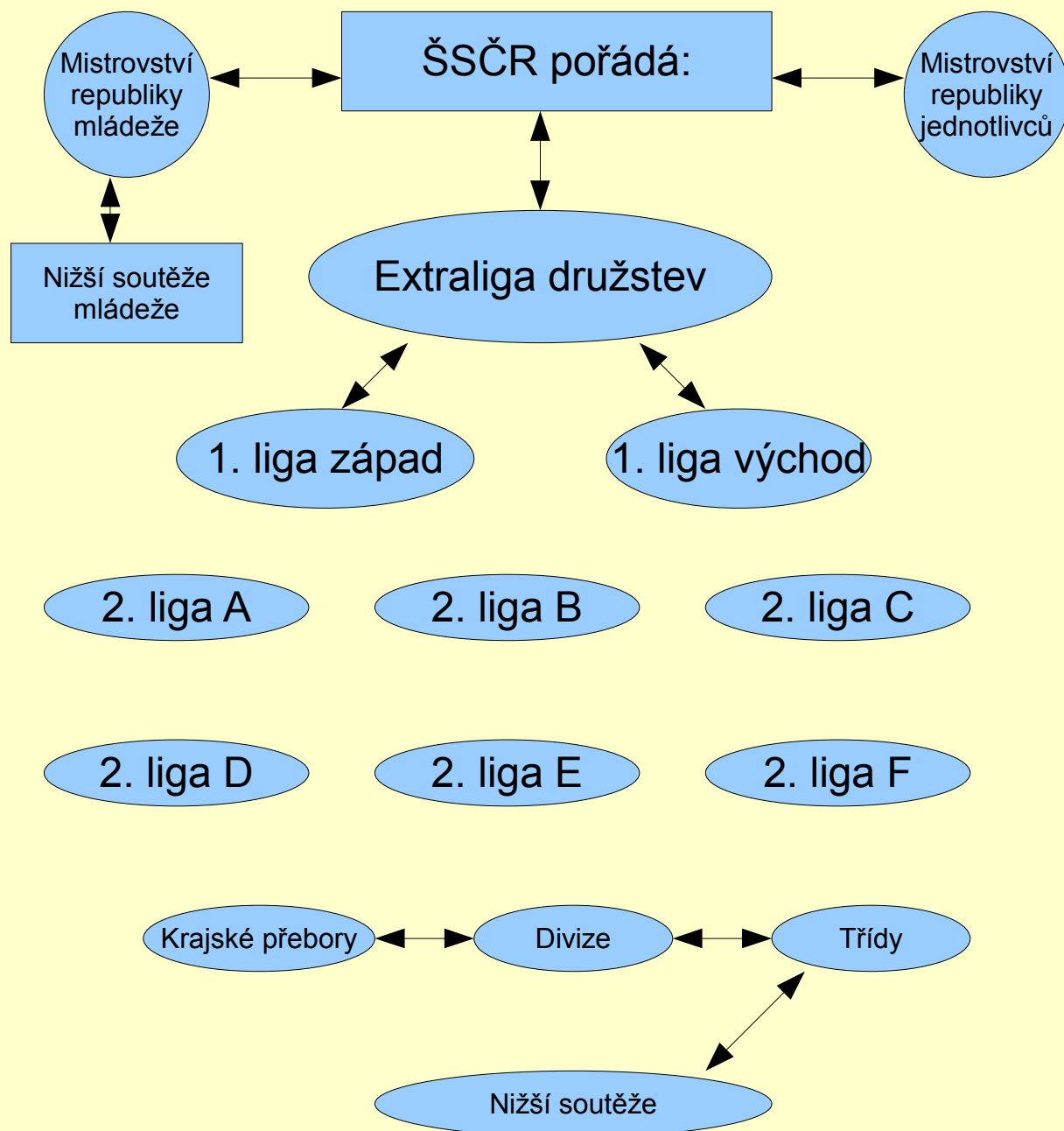
- Str.1 Struktura ŠSČR
- Str.2 - 5 Šachový život pořádaný ŠSČR
- Str.6 Šachový život mimo ŠSČR
- Str.7 Počet aktivních členů ŠSČR k 28.2.2012
- Str.8 Výkonnostní úroveň obecně
- Str.9 Tituly a FIDE ELO – do 20-ti let
- Str.10 FIDE ELO – do 20-ti let
- Str.11 Četnost výskytu FIDE ELO
- Str.12 Max.dosažené FIDE ELO do 20-ti let
- Str.13 Tituly nad 20 let
- Str.14 FIDE ELO nad 20 let a max.dosažené FIDE ELO nad 20 let
- Str.15 Poměrné zastoupení žen, závěr
- Str.16 Finanční toky
- Str.17 Práce s mládeží

Šachový svět České republiky

Každý registrovaný hráč je členem nějakého oddílu, příslušného KŠS (krajského šachového svazu - dle sídla oddílu) a ŠSČR (Šachového svazu České republiky). Každý hráč obecně platí 3-složkové příspěvky – oddílu, KŠS a ŠSČR, které v zásadě slouží k pokrytí nákladů těchto entit. Ve skutečnosti tyto mohou mít další zdroje příjmů a občas existují i zpětné transfery – zejména mezi KŠS a oddíly. *Technicky příspěvky vybírá oddíl a zasílá je svazům.*

Komplikovaný konglomerát šachových soutěží je možné dělit podle řady kritérií. Jsou to soutěže jednotlivců vs. družstev, přeborové vs. samostatné, ratingované vs. neratingované, normální tempo hry vs. kratší verze.

ŠSČR je pořadatelem **vyšších** oficiálních přeborových postupových soutěží. V **družstvech** to je Extraliga, 2 skupiny 1. ligy a 6 skupin 2. ligy, obdobné soutěže mládeže (tzv. Extraliga dorostu a navazující soutěže).

V **jednotlivcích** se jedná o prestižní Mistrovství ČR a o analogické soutěže mládeže (kategorie chlapci/dívky do 10/12/14/16/18/20 let) a soutěže s kratším hracím tempem (rapid šach a bleskový šach).

KŠS jsou pořadatelem **nižších** oficiálních přeborových postupových soutěží. V **družstvech** se jedná krajské přebory, divize, třídy až po nejnižší soutěže. *Vyšší a nižší soutěže jsou prostupné, tj. z 2. lig se sestupuje do krajských přeborů a naopak. V jednotlivcích se pořádají krajské přebory.*

Trvalé zajišťování těchto páteřních hierarchizovaných soutěží je zásadním přínosem svazů pro integritu šachového společenství.

Soutěže družstev svazy přímo řídí, řeší spory a garantují výsledky. V jednotlivcích je pořadatelství formou konkurzu úspěšně delegováno na privátní pořadatele.

Soutěže družstev jsou jediným **týmovým fenoménem** v této bytostně individualistické hře, ovšem velmi **podstatným**. Fakticky hlavním projevem existence oddílů je jejich účast v soutěži družstev, která je chápána značně prestižně.

Relevantní část registrovaných šachistů hraje výhradně tyto soutěže, často z důvodu pracovního vytížení. Výdaje na honoráře za špičkové hráče jsou u vrcholových oddílů výrazně většinou položkou jejich výdajů. Naopak tyto honoráře ze soutěží družstev jsou relevantní položkou příjmu šachových profesionálů. *V ČR je hráč omezen možností startu za nejvýše 2 družstva v téže sezóně, ale je možno hrát soutěže družstev v dalších státech, což je také využíváno.*

Soutěže družstev v ČR se obvykle hrají maximálně 1x týdně, celá soutěž pak trvá několik měsíců. Svazem organizované soutěže družstev tvoří v této kategorii drtivou většinu.

Nejserióznějším typem soutěže jednotlivců je turnaj započítávaný na mezinárodní rating (FIDE ELO). To samo o sobě implikuje, že se hraje některým z pomalejších temp (partie trvá několik hodin), turnaj byl předem registrován u oficiálních autorit, je delegován autorizovaný rozhodčí.

Nejvyšší stupeň představují turnaje způsobilé k plnění norem mezinárodních titulů (GM,IM), kde je navíc požadavek na mezinárodní účast, přítomnost titulovaných hráčů, vyšší kvalifikace rozhodčího. Tyto turnaje trvají cca 7-11 dnů.

Korespondenční šach (zastarale též **teoretický** či **analytický šach**) je obecné označení pro hraní **šachu** přes prostředky dálkové komunikace bez pohledu z očí do očí. Pokud není stanoveno jinak, považuje se za samozřejmé, že hráči mohou využívat veškeré dostupné prostředky podpory: knihy, rady známých i počítačových programů, přehrávání si pozice na šachovnici.

V České republice zastoupen Sdružením korespondenčního šachu, má 1700 členů včetně neaktivních, smlouvu na dotaci 2,3% z „Kalouskovného“. SKŠ je samostaný, má své domácí i mezinárodní struktury.

Názor specialisty na PC šach Emila Vlasáka:

Současný korespondenční hráč = silný program (Houdini, Critter, Rybka) + rychlé „železo“ (silný hardware – procesor minimálně přetaktovaný Intel Core i7) + databáze + čas strávený nad analýzou!! Zapomeňte na nějakou vlastní tvorbu. Tvořivost je zcela nepotřebná. Její vliv na hru je nulový, pokud používáte Critter 1.0. Z toho vyplývá, že korespondenční šach je mrtev... Člověk by měl proces hraní řídit, a ne naopak, aby proces (program) řídil člověka. Všechny mezinárodní tituly v korespondenčním šachu jsou bezcenné, jestliže dříve byl takový Estrin zároveň i silným praktickým hráčem, v současnosti stačí, když má hráč 1. VT, a může na ICCF bez problémů získat rating 2500 i vyšší.

Nicméně naši korespondenční šachisté mají četné úspěchy, ve srovnání s klasickým šachem jsou na tom mezinárodně o dost lépe než Navara a spol. Zatím se jejich soutěže nepodařilo nacpat do programu 1 MŠMT, kde by ŠS při tom mohl sbírat body. Máme jednoho hráče v první pětce světa.

Skladební/Kompoziční šach - (též umělecký šach, problémový šach) spočívá v tvorbě šachových kompozic, což jsou uměle vytvořené pozice, k nimž patří určité zadání (např. „bílý táhne a dá mat ve třech tazích“). Skládání šachových problémů je považováno za umění, které se řídí řadou pravidel.

Kompoziční šach je zároveň i sportovním odvětvím, soutěžit lze jak ve skládání úloh, tak i v jejich řešení. Oficiální pravidla schvaluje a vydává Mezinárodní šachová federace ([FIDE](http://www.fide.org)).

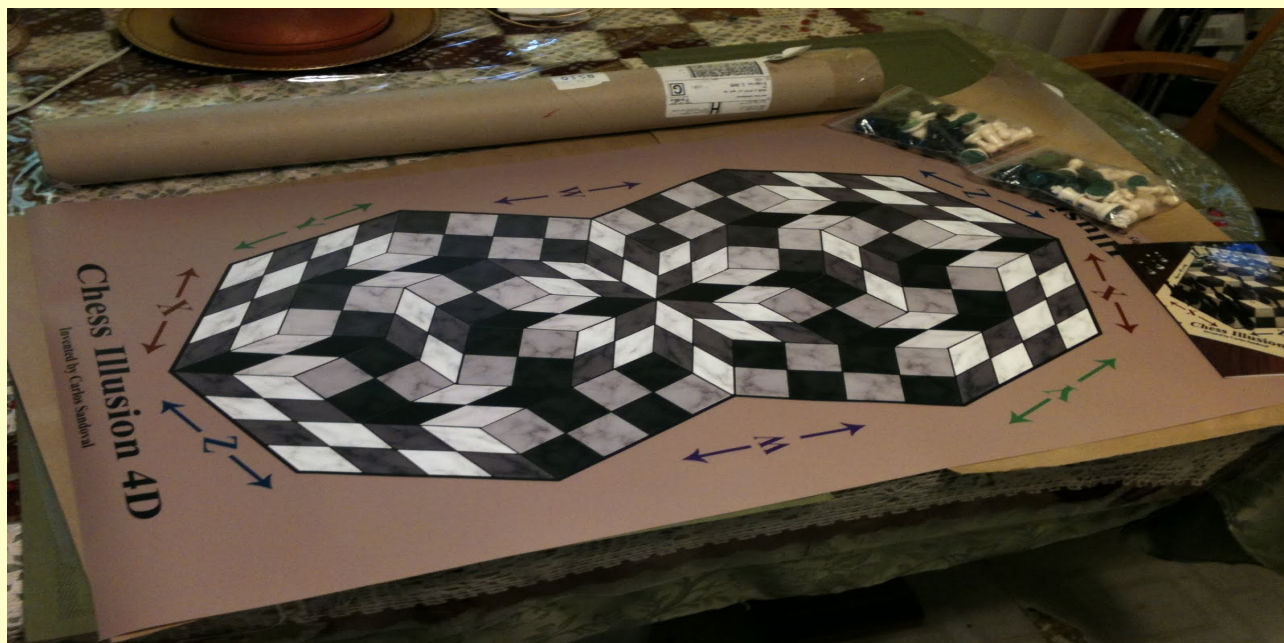
V ČR má kompoziční šach cca 150-250 členů, dostává od ŠSČR dotaci 15.000 Kč.

Online šach – šachové portály, kde si hráči mohou zahrát s kýmkoliv z celého světa, vyzvat dle libosti silnějšího či slabšího soupeře, zvolit si délku partie a přes chat s ním i komunikovat. Tato forma šachu je ve světě velmi populární.

V ČR byl dne 27.3. též spuštěn na <http://www.sscr.premiumchess.net/> šachový portál, který si za pouhé dva dny po spuštění našel 900 hráčů a **přináší ŠSČR každoroční garantovaný příjem 5.000 EURO**.

Akademický šach – prožíval svoji konjunkturu za minulého režimu, kdy se na organizaci turnajů podílely převážně vysoké školy samy nebo za spolupráce s SSM. Po roce 1989 šach tuto pozici opustil. Od listopadu 2011 je v podobě B.Eichlera oživena snaha o znovuzrození Akademického šachu, chystá se akadem. MČR + nově i v rapidu, snaží se rozšířit z Brna na jiné školy. Každopádně od loňské sezóny proběhlo cca 30 akademických turnajů.

Aktivity oddílů – obecně chřadnou, drží to nedělní setkávání na zápasech družstev. Z databáze LOK lze vysledovat, kolik se hraje oddílových přeborů na Elo. Většinou vše táhne jeden blázen, jen občas se najde lidí víc – někde třeba na pořádání turnájků. Společné tréninky, příprava zahájení – to budou jen výjimky, trénuje v podstatě jen mládež, dospělí nemají čas.

Šachový svět mimo ŠSČR

Drtivou většinu individuálních turnajů v ČR naopak pořádají privátní pořadatelé – oddíly, obchodní společnosti atd. Náklady hradí obecně dílem účastníci, dílem sponzoři. Turnaje jsou pořádány jak neziskově, tak komerčně – některé subjekty se tím živí.

Vedle toho existuje nesmírně pestrá a nepřehledná směs turnajů nezapočítávaných na FIDE ELO - hraných kratšími tempy (rapid, blesk), nestandardními tempy (diktát), popřípadě zpestřovaná svévolnými pravidly. (*Typicky např. povinné pití alkoholu při hře.*)

Existují i turnaje v apokryfních odrůdách šachu (Fischerovy šachy, Polgár šach, Ingolšach). Všechny tyto turnaje se musí prezentovat, leč nikoli registrovat – jejich přehled je dosti obtížný. Trvají zpravidla jediný den a existuje část registrovaných šachistů, specializujících se téměř výhradně na ně.

Computerový šach – přinesl do šachového života jistotu, že člověk proti nim nemá šanci. Ukázalo se, že i mistři světa chybují. Přinesl též šachový doping v podobě hrozby nápovědy.

Na druhou stranu má každý hráč možnost mít tv podobě počítačových programů doma supervelmistra, který mu ihned ukáže, kde udělal v sehrané partii chybu a lze ho využívat v rámci samostudia.

Přináší však jistou formu atraktivnosti pro diváka. Místo složitých zákonitostí na šachovnici, které rozpletou jen fajnšmekři dostane neinformovaný divák jen jasné číslo od PC, kdo stojí lépe a co má v příštím tahu zahrát, PC hned zahlásí, že někdo udělal chybu, která ho může stát partii – nastává chvíle napětí, zda soupeř tu chybu odhalí a zahraje správný tah.

Kavárny, hospody, veřejné prostory – kdysi bylo poměrně častým jevem přijít do těchto prostor a kromě hráčů mariáše najít i sedící postavy nad šachovnicí. Nemluvě o specializovaném prostoru jako byla restaurace u Nováků, kde se náhodně setkávali šachisté a hrálo se (sic!) o peníze. Dnes je řídkým jevem přijít do hospody či kavárny, požádat personál o šachovnici a obdržet ji. Takováto místa se nicméně sem tam najdou, ale celkově jde spíš o mrtvý prostor, který by zasloužil oživit.

Jakýsi nesmělý pokus o zaznamenání lokálních prostor lze zaznamenat na <http://www.sachyhospode.okamzite.eu/index.html>, který však nemá vyšší ambici.

Z povahy šachu existují rovněž nezachytitelné volné partie kdykoli a kdekoli, hrané kýmkoli. Přes značné množství lidí, kteří ovládají pravidla šachu, se nezdá tato oblast adekvátně živou.

Stav členů ŠSČR k 29.2. 2012 v řeči čísel:

Počet aktivních členů ŠS: celkem **11 271** z toho **10 592 mužů**, **679 žen**, **174 cizinců**.

Věková kategorie do 20 let – celkem 2 986 členů, 2 558 chlapců, 431 dívek.

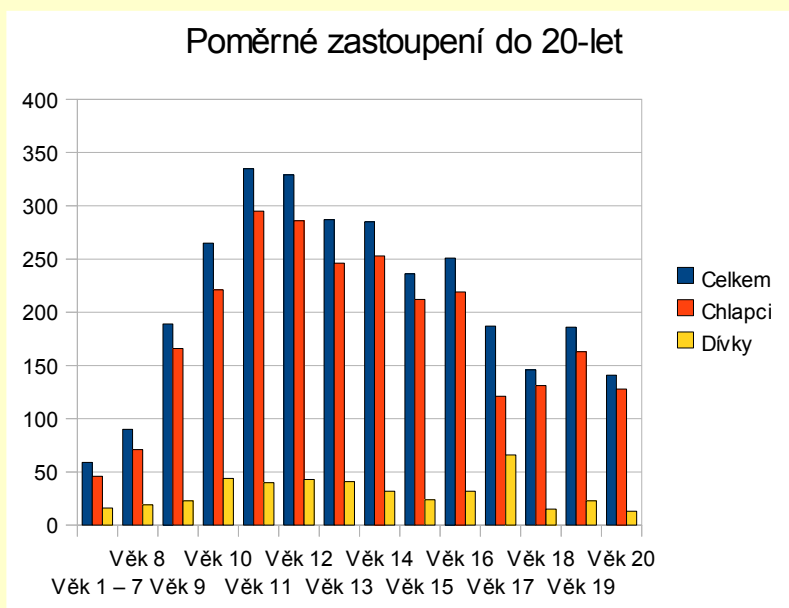
Věková kategorie nad 20 let – celkem 8 383 členů, 8 034 mužů, 248 žen.

V roce 2011 bylo zaregistrováno 967 nových členů.

Pro větší názornost jsme sledovali mládež do 20-ti let (v každém jednotlivém roce) a věkové kategorie nad 20 let (v ročnících po pěti letech)

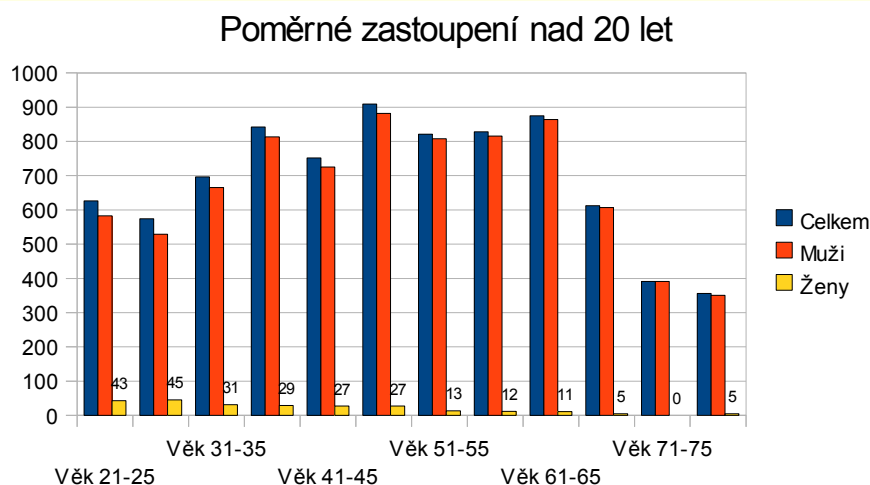
Počet členů do 20-ti let:

	Celkem	Chlapci	Dívky
Věk 1 – 7	59	46	16
Věk 8	90	71	19
Věk 9	189	166	23
Věk 10	265	221	44
Věk 11	335	295	40
Věk 12	329	286	43
Věk 13	287	246	41
Věk 14	285	253	32
Věk 15	236	212	24
Věk 16	251	219	32
Věk 17	187	121	66
Věk 18	146	131	15
Věk 19	186	163	23
Věk 20	141	128	13
do 20-ti let	2986	2558	431

Počet členů nad 20 let (po pěti letech):

	Celkem	Muži	Ženy
Věk 21-25	626	583	43
Věk 26-30	574	529	45
Věk 31-35	696	665	31
Věk 36-40	842	813	29
Věk 41-45	752	725	27
Věk 46-50	909	882	27
Věk 51-55	821	808	13
Věk 56-60	828	816	12
Věk 61-65	875	864	11
Věk 66-70	612	607	5
Věk 71-75	391	391	0
Věk 76-100	356	351	5
	8282	8034	248

Výkonostní úroveň aktivních členů ŠSČR dle dosažených titulů, ELO FIDE a věkových kategorií k 28.2.2012

ELO FIDE je mezinárodní rating, který by měl teoreticky obrazet výkonnost jednotlivých hráčů. Mění se v předepsaných intervalech (aktuálně 2 měsíce) na základě partií sehraných v předchozím v období. Slouží jako jedna z podmínek pro udělování titulů.

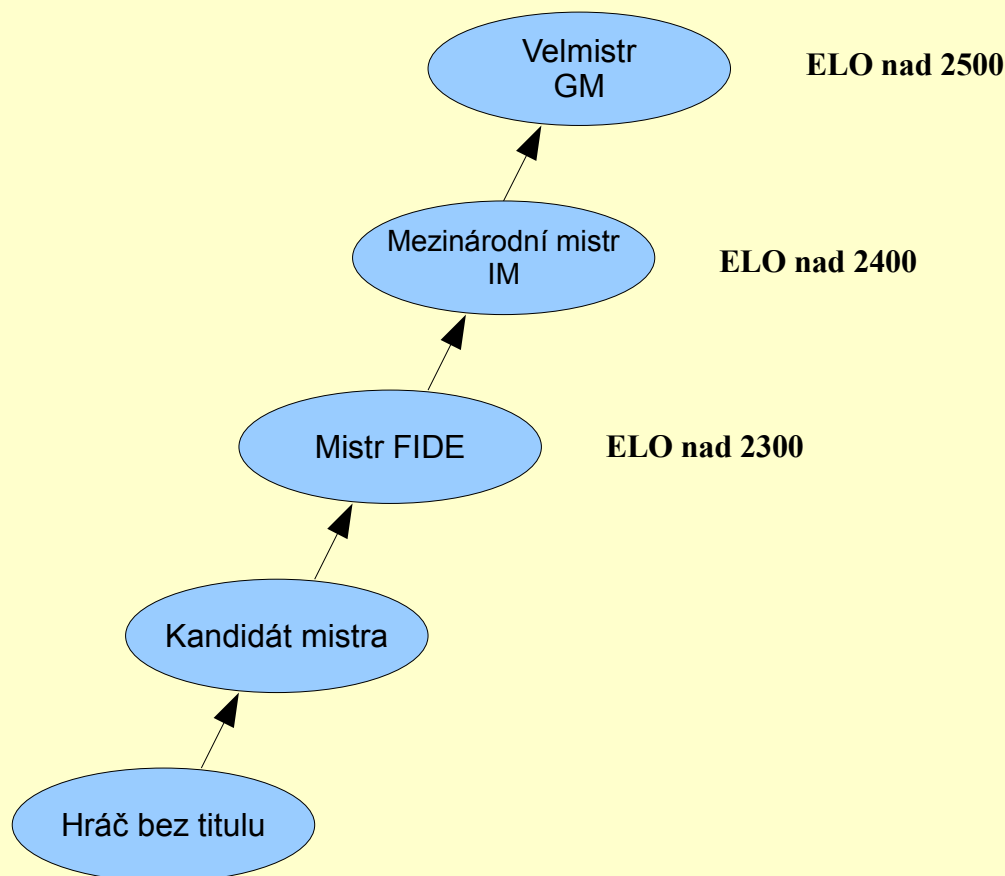
Tituly udělované FIDE jsou doživotní, resp. mohou být přepsány vyššími tituly, nejsou však odebrány při zhoršení výkonnosti. K jejich uhrání je třeba splnit předepsané podmínky.

GM (Grandmaster - velmistr) je nejvyšší šachový titul. Uděluje se po splnění několika GM norem (tabelovaný procentní výsledek na turnaji dané úrovně splňující některé další náležitosti) a po současném dosažení hranice ELO 2500. Tato kategorie je dosti široká a zahrnuje světovou špičku 2700+, neformální skupinu tzv. supervelmistrů (2600+), tzv. průměrné velmistry 2500+ a také početnou skupinu velmistrů s ELO aktuálně pod 2500 (většinou tak 2350-2500). GM mohou být šachovými profesionály a také jimi většinou jsou.

IM (International Master - mezinárodní mistr) je druhý nejvyšší šachový titul. Uděluje se po splnění několika IM norem (tabelovaný procentní výsledek na turnaji dané úrovně splňující některé další náležitosti) a po současném dosažení hranice ELO 2400. IM mohou být šachovými profesionály a také jimi někteří jsou.

FM (FIDE Master - mistr FIDE) je nižší šachový titul. Uděluje se po dosažení hranice ELO 2300. Je určitým měřítkem síly, ale FM se většinou šachy neživí a také to nedělají.

Ženské tituly (WGM, WIM a WFM) jsou měkčí. Nejsilnější světové hráčky jsou GM.

Tabulka dosaženého ELO FIDE v kategorii do 20-ti let:

Ročník	Věk	FIDE muži 2000-2199	FIDE muži 2200-2399	FIDE muži 2400-2599	FIDE muži Nad 2600	FIDE ženy 2000-2200	FIDE ženy Nad 2200
2005-2011	Věk 1 – 7	-	-	-	-	-	-
2004	Věk 8	-	-	-	-	-	-
2003	Věk 9	-	-	-	-	-	-
2002	Věk 10	-	-	-	-	-	-
2001	Věk 11	-	-	-	-	-	-
2000	Věk 12	-	-	-	-	-	-
1999	Věk 13	-	-	-	-	-	-
1998	Věk 14	1	-	-	-	-	-
1997	Věk 15	3	1	-	-	-	-
1996	Věk 16	4	-	-	-	-	-
1995	Věk 17	9	3	-	-	-	-
1994	Věk 18	5	-	1	-	-	-
1993	Věk 19	12	5	-	-	2	-
1992	Věk 20	4	7	1	-	-	1
	Celkem	38	16	2		2	1

**ELO 2000 – 2199: 38 mužů (1,48%) a 2 ženy (0,46%),
 ' 2200 – 2399: 16 mužů (0,63%) a 1 žena (0,23%),
 nad 2400: 2 muži (0,08%):**

Věková skupina do 20-ti let – kritérium dosažených mistrovských titulů:

Ročník	Věk	GM	IM	FM	M	KM	CM	WFM	WGM	WIM	Mž	Kmž
2005-2011	Věk 1 – 7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	Věk 8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	Věk 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	Věk 10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	Věk 11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	Věk 12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	Věk 13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	Věk 14	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
1997	Věk 15	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1996	Věk 16	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	2
1995	Věk 17	-	-	1	-	7	-	-	-	-	-	-
1994	Věk 18	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	1
1993	Věk 19	-	1	1	-	15	-	1	-	1	-	3
1992	Věk 20	1	-	-	1	6	-	-	-	1	-	1
Celkem	do 20-ti let	1	2	2	1	39	-	1	-	2	-	7

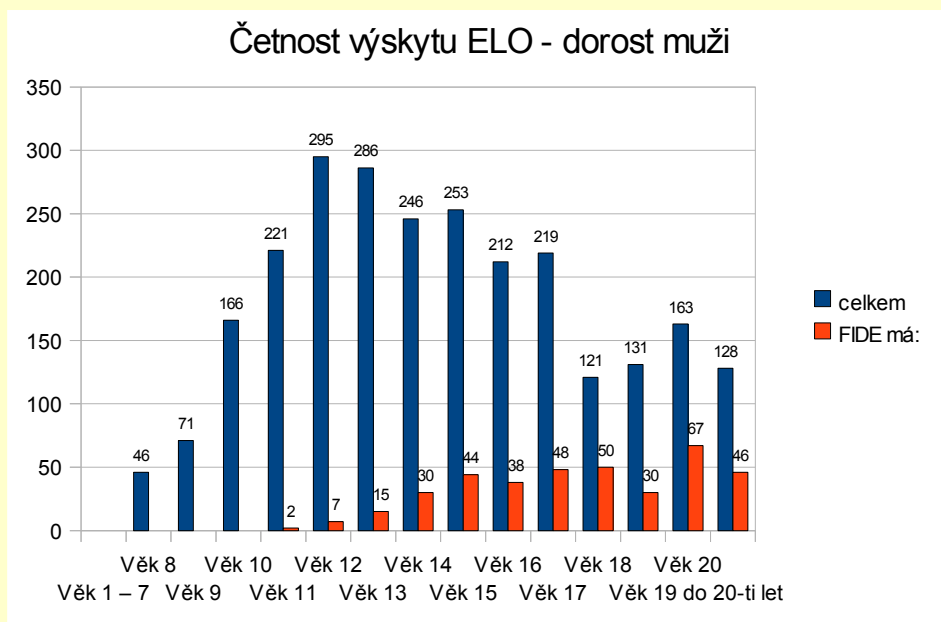
V kategorii do 20 let má tituly 7 hráčů (0,27%):

GM 1, IM 2, FM 2, CM 1, M 1

a 3 hráčky (0,69%): WFM 1, WIM 2

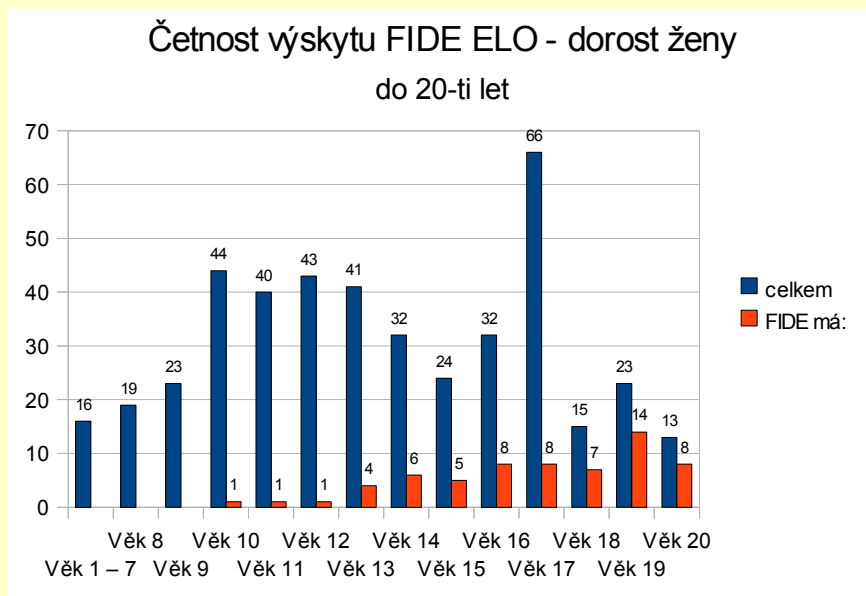
Věková skupina do 20-ti let – kritérium FIDE ELO – chlapci:

	celkem	FIDE má:
Věk 1 – 7		
Věk 8	46	-
Věk 9	71	-
Věk 10	166	-
Věk 11	221	2
Věk 12	295	7
Věk 13	286	15
Věk 14	246	30
Věk 15	253	44
Věk 16	212	38
Věk 17	219	48
Věk 18	121	50
Věk 19	131	30
Věk 20	163	67
do 20-ti let	128	46
	2558	377

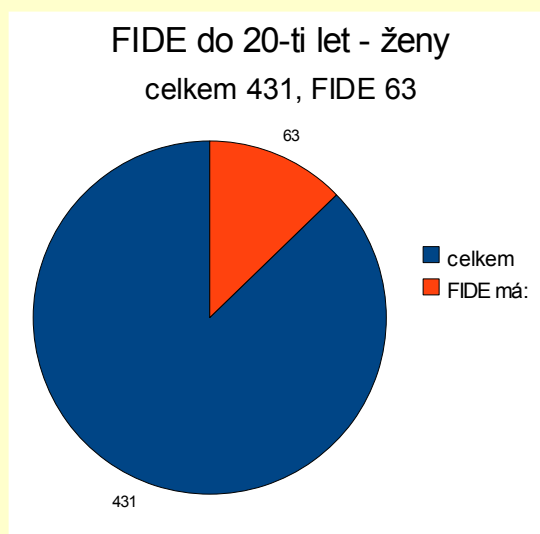
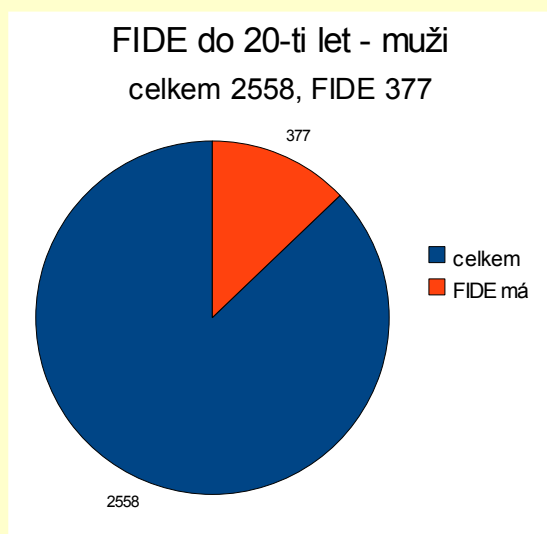

Věková skupina do 20-ti let – kritérium FIDE ELO – dívky:

dívky	celkem	FIDE má:
Věk 1 – 7	16	-
Věk 8	19	-
Věk 9	23	-
Věk 10	44	1
Věk 11	40	1
Věk 12	43	1
Věk 13	41	4
Věk 14	32	6
Věk 15	24	5
Věk 16	32	8
Věk 17	66	8
Věk 18	15	7
Věk 19	23	14
Věk 20	13	8
do 20-ti let	431	63

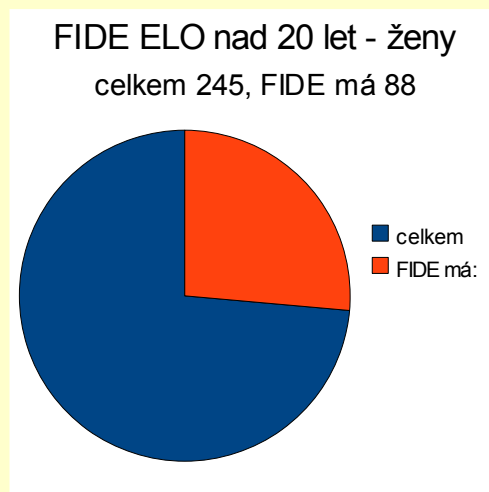
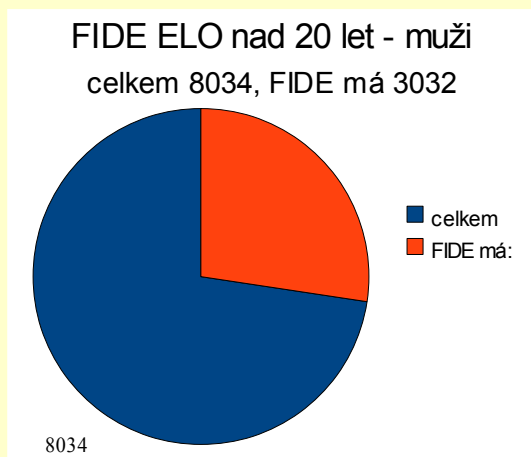

Počet hráčů v kategorii do 20-ti let a četnost výskytu FIDE ELO:

Z celkem registrovaných hráčů v ŠSČR do 20-ti let má FIDE ELO
14,78% chlapců **14,6% děvčat**

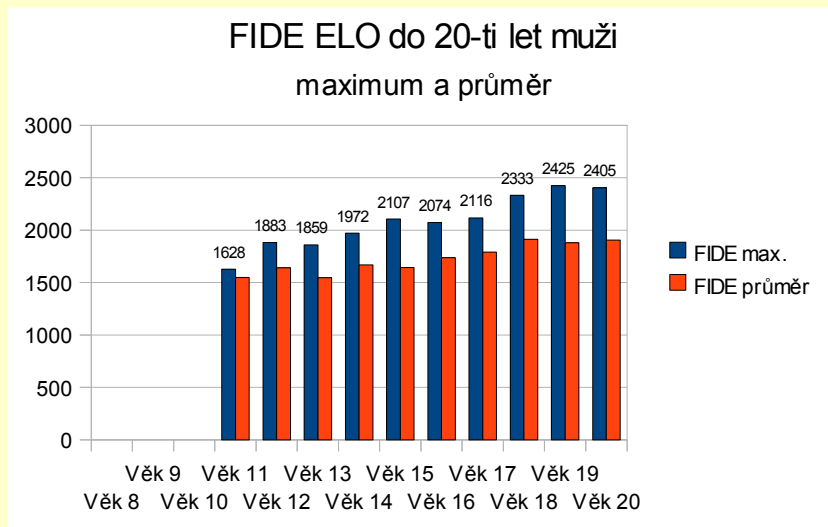
Počet hráčů v kategorii nad 20 let a četnost výskytu FIDE ELO:

Z celkem registrovaných hráčů v ŠSČR nad 20 let má FIDE ELO
37,74% mužů **35,92% žen**

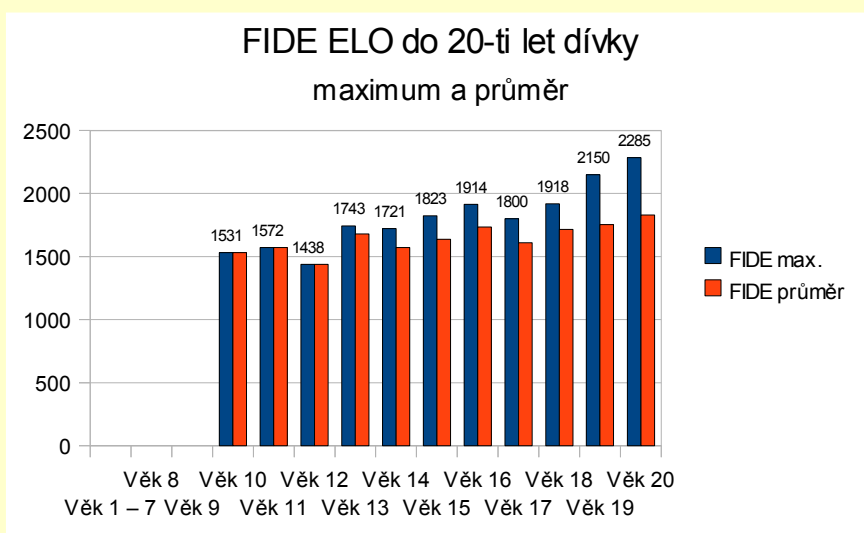
Maximální dosažené FIDE ELO hráčů ŠSČR do 20-ti let - chlapci:

Ročník			
2005-2011	Věk 1 – 7	FIDE max.	FIDE průměr
2004	Věk 8	-	-
2003	Věk 9	-	-
2002	Věk 10	-	-
2001	Věk 11	1628	1549
2000	Věk 12	1883	1640
1999	Věk 13	1859	1547
1998	Věk 14	1972	1668
1997	Věk 15	2107	1643
1996	Věk 16	2074	1737
1995	Věk 17	2116	1791
1994	Věk 18	2333	1913
1993	Věk 19	2425	1880
1992	Věk 20	2405	1905

Maximální dosažené FIDE ELO hráčů ŠSČR do 20-ti let - dívky:

dívky	FIDE max.	FIDE průměr
Věk 1 – 7	-	-
Věk 8	-	-
Věk 9	-	-
Věk 10	1531	1531
Věk 11	1572	1572
Věk 12	1438	1438
Věk 13	1743	1679
Věk 14	1721	1572
Věk 15	1823	1638
Věk 16	1914	1735
Věk 17	1800	1609
Věk 18	1918	1716
Věk 19	2150	1754
Věk 20	2285	1829

Komentář: JB

Tabulka dosažených titulů v kategorii nad 20 let:

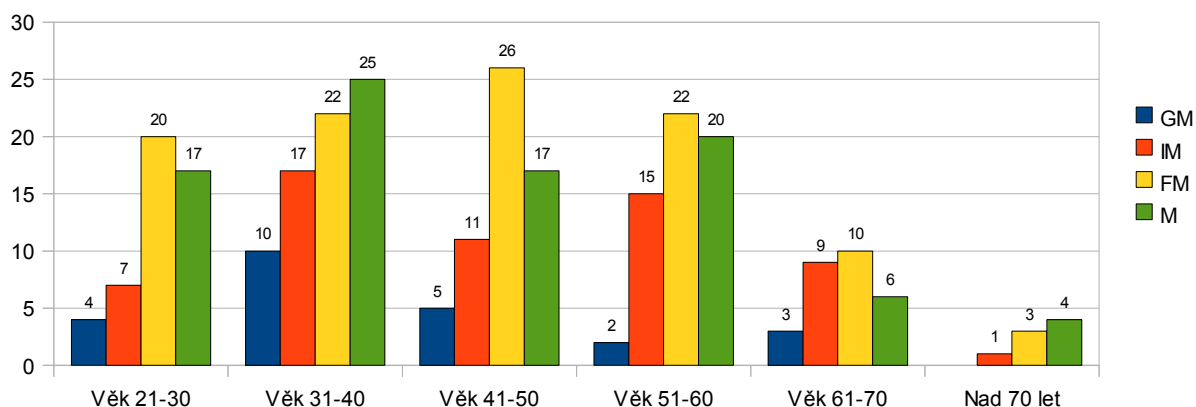
		GM	IM	FM	M	KM	CM	WFM	WGM	WIM	Mž	Kmž
1987-1991	Věk 21-25	2	3	6	8	53	-	1	2	1	4	6
1982-1986	Věk 26-30	2	4	14	9	89	-	1	-	-	5	6
1977-1981	Věk 31-35	5	8	10	11	90	-	-	-	2	3	6
1972-1976	Věk 36-40	5	11	12	14	129	-	-	-	3	3	2
1967-1971	Věk 41-45	3	5	13	5	126	2	1	-	-	1	2
1962-1966	Věk 46-50	2	6	13	12	143	-	4	-	1	2	-
1957-1961	Věk 51-55	2	6	17	8	109	2	-	1	-	-	-
1952-1956	Věk 56-60	-	9	5	2	88	-	-	-	-	-	-
1947-1951	Věk 61-65	2	6	6	2	80	-	2	-	-	-	3
1942-1946	Věk 66-70	1	3	4	4	48	-	-	-	-	-	-
1037-1941	Věk 71-75	-	-	1	3	24	-	-	-	-	-	-
1912-1936	Věk 76-100	-	1	2	1	30	-	-	1	-	-	1
Celkem	nad 20 let	24	63	103	79	1009	4	9	4	7	18	26
	cizinci	39	21	12	11	35	-	1	3	5	-	-

Muži: GM 24, IM 63, FM 103, M 79 (3,35%)

Ženy: WGM 4, WFM 9, WIM 7, Mž 18 (15,32%)

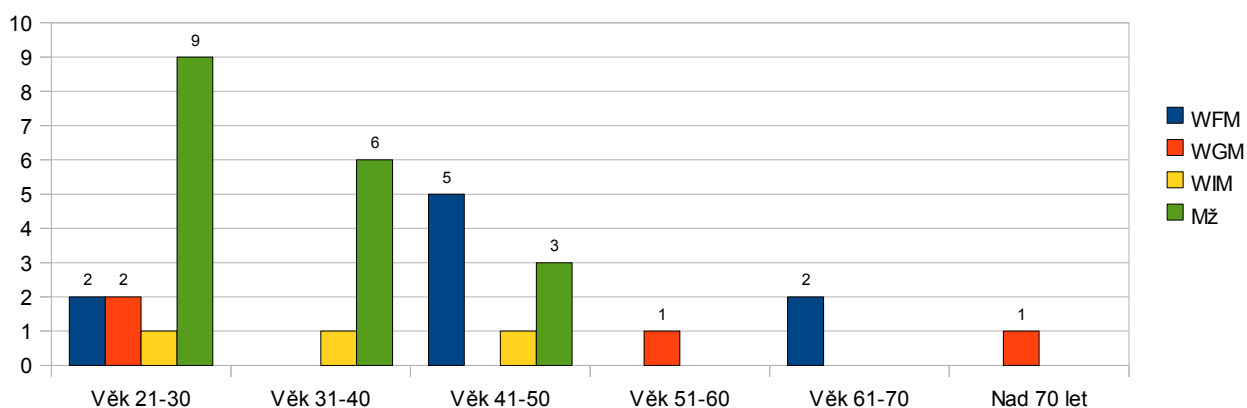
Tituly nad 20 let

Muži

Tituly nad 20 let

Ženy

Tabulka dosaženého FIDE ELO v kategorii nad 20 let:

		FIDE muži 2000-2199	FIDE muži 2200-2399	FIDE muži 2400-2599	FIDE muži Nad 2600	FIDE ženy 2000-2200	FIDE ženy Nad 2200
1987-1991	Věk 21-25	70	21	4	1	8	3
1982-1986	Věk 26-30	99	33	5	1	6	-
1977-1981	Věk 31-35	103	46	6	1	7	-
1972-1976	Věk 36-40	153	48	7	-	3	2
1967-1971	Věk 41-45	135	37	2	1	3	-
1962-1966	Věk 46-50	153	42	4	-	5	-
1957-1961	Věk 51-55	121	30	3	-	-	1
1952-1956	Věk 56-60	77	20	1	-	-	-
1947-1951	Věk 61-65	79	14	1	-	-	-
1942-1946	Věk 66-70	38	7	1	-	-	-
1037-1941	Věk 71-75	24	-	-	-	-	-
1912-1936	Věk 76-100	24	2	-	-	1	-
	Celkem	1076	300	34		33	6
	cizinci	33	52	37	12		

ELO 2000 - 2199: 1076 mužů (13,39%) a 33 žen (13,31%),

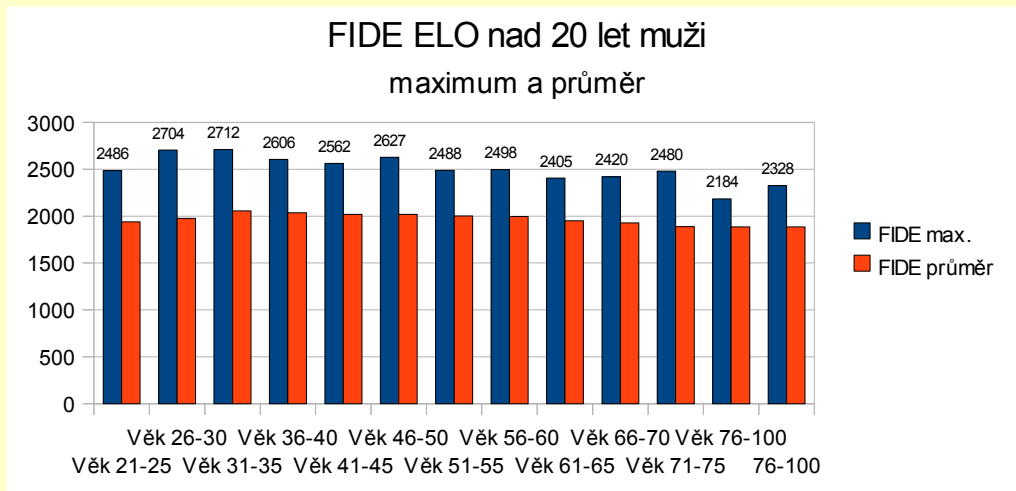
2200 - 2399: 300 mužů (4,67%) a 6 žen (2,41%),

2400 - 2599: 34 mužů (0,42%),

nad 2600: 4 muži (0,1%)

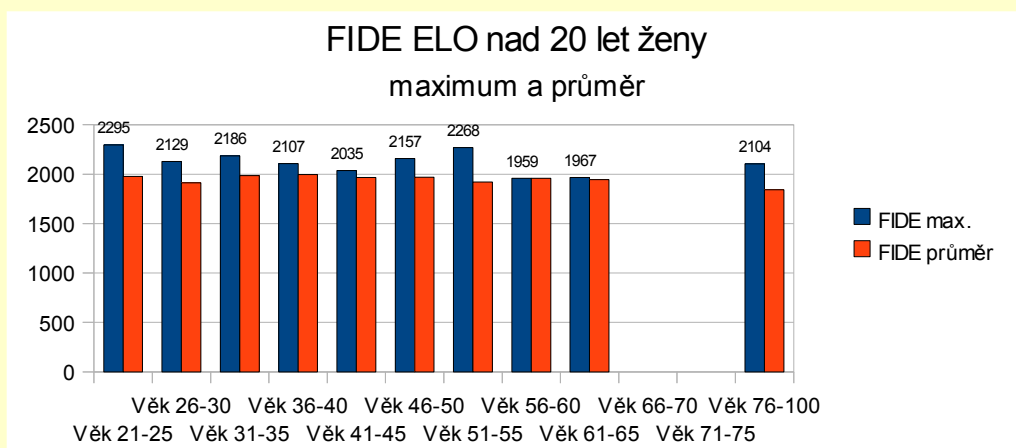
Maximální dosažené FIDE ELO hráčů ŠSČR nad 20 let – muži:

muži	FIDE max.	FIDE průměr
Věk 21-25	2486	1940
Věk 26-30	2704	1976
Věk 31-35	2712	2057
Věk 36-40	2606	2036
Věk 41-45	2562	2020
Věk 46-50	2627	2018
Věk 51-55	2488	2001
Věk 56-60	2498	1995
Věk 61-65	2405	1951
Věk 66-70	2420	1928
Věk 71-75	2480	1887
Věk 76-100	2184	1886
76-100	2328	1886

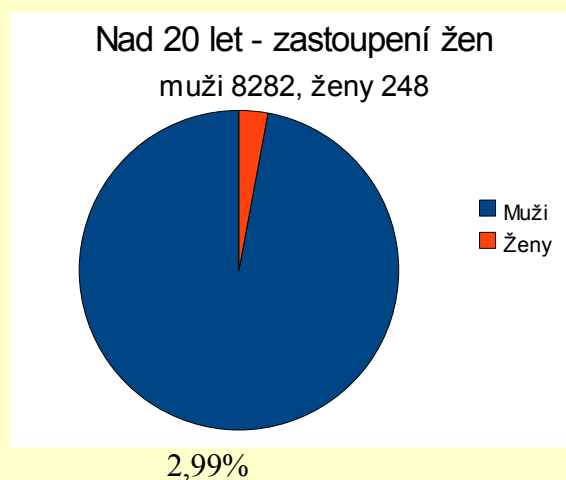
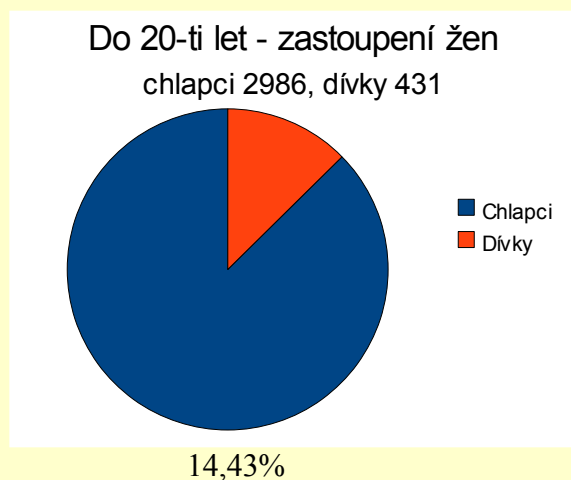

Maximální dosažené FIDE ELO hráčů ŠSČR nad 20 let – ženy:

ženy	FIDE max.	FIDE průměr
Věk 21-25	2295	1977
Věk 26-30	2129	1911
Věk 31-35	2186	1986
Věk 36-40	2107	1996
Věk 41-45	2035	1967
Věk 46-50	2157	1970
Věk 51-55	2268	1920
Věk 56-60	1959	1959
Věk 61-65	1967	1944
Věk 66-70	-	-
Věk 71-75	-	-
Věk 76-100	2104	1841

Zastoupení dívek a žen v kategoriích do 20-ti let a nad 20 let.

Aniž bychom se pouštěli do odborně-kontroverzního tématu, jak přesně kvalitu stávajícího českého šachu a jeho perspektivy hodnotit, jistě se nalezne téměř absolutní shoda na tom, že by ho neškodilo vylepšit. V mezinárodním srovnání lze vycítit relativní zaostávání.

Pojmenujmež tedy výše uvedený stav jako Výchozí stav a přijměme fakt, že když nic se nic zvláštního nestane, bude nás provázet i do budoucna.

Způsoby, jak vrátit šachům širší platformu:

Šachy jsou součástí základní gramotnosti každého člověka

Mohou být i zdrojem příjmu, případně se jimi lze živit

Medializovat šachy jako něco, co je inteligentní, ale i zajímavé

A tomuto vytvořit prostředí

Čísla v tomto materiálu mohou sloužit pro budoucí porovnání šachové činnosti v ČR.

Finanční toky do šachu v ČR

Zásadním zdrojem financí je decentralizovaná snaha oddílů o získávání sponzorů, zejména za účelem angažování silných hráčů do soutěží družstev.

Tento fakt je v komunitě všeobecně znám, ale jeho význam nebývá výslovně doceněn. Snad proto, že tyto peníze se zdánlivě vyplývají ve vzájemném boji.

Přínosem však je neustále rostoucí kvalita soutěží družstev při výkonnostní stagnaci (cizinci světové třídy, silní hráči v nižších soutěžích). Klubová rivalita nejen v českém měřítku je významným zdrojem šachových příjmů našich profesionálů a poloprofesionálů.

Tabulka (v tis.)	MŠ na repre	MŠ na mládež	ČSTV (Sazka)	MF
2006	480	480	3215	0
2007	480	480	3215	
2008	550	500	3215	0
2009	700	500	2500	0
2010	580	620	0	0
2011	580	620	0	1 400

zdroj web ŠSČR, upraveno

Největším jednotlivým příjemcem peněz zvenčí je Šachový svaz České republiky. Jedním jeho zdrojem jsou dotace Ministerstva školství účelově vázané na reprezentaci a podporu mládeže odvozené od výsledků reprezentace. Dalším podstatným zdrojem byly v minulosti dotace od ČSTV omezené a ukončené bankrotem Sazky, později nahrazené dotací MF, resp. nově neúčelovým příspěvkem ministerstva školství.

Výhledem této složky je naprostá turbulentnost – od nuly po částky mnohonásobně vyšší než dříve. Stát a zástupci sportů pravděpodobně naleznou nějaký nový model podpory sportu, patrně v nižším objemu. Nicméně šachy jako příjemce malého zlomku celkového objemu mohou obecně i profitovat, jak z nějaké změny pravidel dělení, tak z faktu, že jde o nezkorumpovaný sport s velmi aktivním podílem na hledání nového statu quo.

Zdá se, že další možností i nutností se stane snaha získat nějaké peníze z hazardu od obcí, kam byly přesměrovány.

Velmi nápadným faktem však je, že svaz **dlouhodobě není schopen** získat žádného nebagatelního sponzora. Dlouholetou strategií a zvykem ŠSČR je důstojně „čekat na peníze z něčeho“. *Jak nám nedávno řekl jeden významný sportovní lobbista: svaz který nezískává peníze, je na prd.*

Práce s mládeží

Tato oblast zahrnuje -

- šachové kroužky na školách
- trénování mládeže hrající oficiální soutěže

Práce s mládeží je jednou z nejhůře zmapovatelných oblastí. Při absenci systematické funkční svazové linie vyrostla pestrá směs aktivit, majících nejružnější právní formy a názvy (ops, šachové školy a akademie, bez názvu pod klubem) a nejružnější zdroje financování (příspěvky rodičů, granty, DDM, obec, kraj...).

Téměř výhradně díky těmto zdola vyrostlým aktivitám existují na některých školách šachové kroužky. (*V době tvorby této zprávy bylo oznámeno, že díky Beskydské šachové škole je šachový kroužek i pro 250 dětí v mateřské škole!*) I na poli trénování registrované mládeže převažuje místní iniciativa, nicméně svaz zde má nepřehlédnutelné aktivity – program příspěvku na individuální tréninky hráčům z listiny talentů, tréninková střediska (*někde a někdy prý spíše formální*).

Existuje i bohatá nabídka svazem organizovaných soutěží včetně motivační terminologie (**Extraliga** dorostu, **Mistr republiky** do x let).

Ve věku kolem puberty existuje podobně jako v jiných sportech vysoká „úmrtnost“, tedy zanechání této činnosti.

Z druhého úhlu pohledu je práce s mládeží přirozenou možností příjmu pro profesionály a poloprofesionály. V této věci existuje rozšířený názorový stereotyp, že takovou činnost je třeba vykonávat nesmírně levně, a pak být veleben za obětavost. Bohužel často odpovídá realitě.

